

מדינת ישראל

באמצעות עו"ד למברגר מהמחלקה לחקירת שוטרים

ת.ד. 45208, ירושלים 91450

טל': 02-5412454 ; פקס : 02-5412469

המבקשים

נגד

משפחת המנוח אסיל עאסלה

ב"כ משפחת המנוח עו"ד חסן ג'בארין ו/או עו"ד מרואן דלאל

מעדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל

ת.ד. 510, שפרעם 20200

טל': 04-9501610 ; פקס : 04-9503140

המשיבים

הודעה מטעם משפחת המנוח אסיל עאסלה

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 28.2.2005, מתכבדים המשיבים להגיש את הודעת זו, כדלקמן:

1. בהחלטה האמורה הורה בית המשפט הנכבד כי המשיבים יגישו הודעה לבית המשפט וישיבו על השאלה האם מסכימים הם להוצאת גופת המנוח אסיל עאסלה מהקבר, אם יוביל הדבר בוודאות לגילוי האמת.

2. כאמור באותה החלטה של בית המשפט הנכבד, הודעה זו אינה פוגעת בזכות כלשהי של המשיבים, לרבות זכותם להעלות כל טענה, ובייחוד טענות מקדמיות כנגד בקשת מח"ש להוצאת גופת המנוח אסיל עאסלה מהקבר, ולהגשת חוות דעת מקצועיות ככל שיידרש.

3. כפי שהודגש עוד במהלך הישיבה שהתקיימה בפני בית המשפט הנכבד, קשה עד בלתי אפשרי להניח את ההנחה, אפילו בצורה תיאורטית, כי הוצאת גופת המנוח אסיל עאסלה אכן תוביל לחקר האמת. וזאת מטעמים מספר.

4. כך, למשל, בקשת המבקשת עצמה כוללת נתונים המכרסמים בתקפותה של ההנחה האמורה. המבקשת מדגישה בסעיף 18 לבקשתה כי:

"...נבקש להבהיר, כי קיימת אפשרות שלמרות הוצאת הגופה וניתוחה, לא ניתן יהיה להגיע למיצוי החקירה. כך אם יתברר שהמדובר בקליע גומי [שאז לא ניתן לשייכו לכלי נשק ספציפי], וכך אם יסתבר שהקליע פגע בעצם מעצמותיו של המנוח והתרוסק [שאז לא ניתן יהיה לשייכו לכלי נשק ספציפי]".

5. יתר על כן, לא ניתן להתעלם מהמחדלים הקשים של המבקשת בכל האמור לחקר נסיבות הריגתו של המנוח אסיל עאסלה. מחדלים אלה, המשותפים גם לשאר מקרי ההרג שביצעה המשטרה בקרב אזרחים ערבים בתחילת אוקטובר 2000, הודגשו על ידי השופט (בדימוס) תאודור אור, במהלך הרצאה שהוא נתן ביום 1.9.2004, שנה לאחר פרסום דו"ח ועדת החקירה הממלכתית לבירור התנגשויות בין כוחות הביטחון לבין אזרחים ישראלים באוקטובר 2000 (ועדת אור). הוא ציין, בין השאר, כי:

"ככלל, המחלקה לחקירות שוטרים לא גבתה ראיות ביחס לאירועים שבהם נהרגו אזרחים, לא אספה ממצאים בשטח, ולא ניסתה, סמוך להתרחשות האירועים, לאתר מי היו השוטרים המעורבים בהם.

...
המלצתה של ועדת החקירה הייתה, שתתקיים חקירה של מח"ש בשורה של אירועים, כולל אירועים שבהם מצאו את מותם 13 אנשים. הכוונה הייתה, שלאור החקירה יוחלט אם להגיש כתבי אישום וכנגד מי. והנה מתברר, שעד כה טרם נקבעו מסקנות אם יש להגיש כתבי אישום לגבי אף אחד מן האירועים שהועברו לחקירת מח"ש. הוסבר, כי הסיבה לכך הייתה נעוצה בבעיות של כוח אדם במח"ש, וכי רק כשהתקבלה עזרה בכוח אדם זורז קצב החקירה. נוכח התוצאות הקשות של האירועים שנדרשה בהם חקירת מח"ש, נוכח העובדה שהעדויות שגבו חוקרים מטעם הוועדה והוועדה עצמה היו גלויות כל העת בפני הכל, כולל בפני חוקרי מח"ש, וזאת כבר במהלך עבודת הוועדה, ונוכח העובדה שחלפה כבר שנה מאז ניתנו ההמלצות בדו"ח הוועדה, מצער הדבר שלא נעשה עד כה יותר במסגרת חקירת מח"ש".¹

6. זאת בנוסף לעובדה שבסמוך לאירועי ההרג בתחילת אוקטובר 2000 היו בידי מח"ש דו"חות הנתיחה של גופותיהם של ארבעה הרוגים על ידי כוחות המשטרה, שלא נעשה בהם שימוש כלל לקידום חקירת נסיבות הריגתם.

7. מחדל זה של מח"ש, בייחוד חוסר המעש לאחר פרסום דו"ח ועדת אור בכל האמור לחקירת נסיבות הריגתו של המנוח אסיל עאסלה, מקבל חיזוק נוסף באמצעות דבריו של ב"כ המבקשת, עו"ד למברגר, במהלך הדיון בפני בית המשפט הנכבד מיום 28.2.2005, אז הוא

---

¹ השופט (בדימוס) תאודור אור שנה לדין וחשבון של ועדת החקירה הממלכתית לחקר אירועי אוקטובר 2000 (אוני-תל-אביב: 2004) 27 – 28.

אמר כי "התשתית העובדתית שעומדת בבסיס הבקשה (להוצאת הגופה – מ.ד.), זו התשתית שאליה הגיעה ועדת אור. לא המצאנו דבר ולא הוספנו דבר."²

8. עוד יודגש כי העיתוי של הגשת הבקשה על ידי המבקשת הינו תמוה ביותר. המבקשת הגישה את הבקשה להוציא את גופת המנוח אסיל עאסלה מהקבר ביום 26.10.2004, כאשר בתחילת אותו חודש מודיעה המבקשת לעיתונות כי בקרוב יוגשו המלצותיה בכל החקירות שהיא מנהלת בעניין ההרג שביצעה המשטרה בתחילת אוקטובר 2000. עיתון "הארץ" דיווח ביום 3.10.2004, כי:

"חקירת מח"ש בחשדות הפליליים שעלו נגד שוטרים בעקבות דו"ח ועדת אור לאירועי אוקטובר 2000 במגזר הערבי – נמצאת בשלביה האחרונים, ובקרוב יוגשו המלצות המשטרה לפרקליט המדינה, ערן שנדר, וליועץ המשפטי לממשלה, מני מזוז. כך הודיע בשבוע שעבר מנהל מח"ש, הרצל שבירו, ליועץ, לפרקליט ולשר המשפטים, יוסף לפיד."³

9. אכן, אם בתחילת חודש אוקטובר 2004 המבקשת היתה לקראת הגשת המלצותיה בתיקי החקירה של נסיבות ההרג שביצעה המשטרה בתחילת אוקטובר 2000, ואם, על פי הודאתה בפני בית המשפט הנכבד, לא נעשה דבר מעבר לעבודת ועדת אור בתיקי החקירה של נסיבות הריגתו של המנוח אסיל עאסלה, מדוע הוגשה הבקשה הנוכחית להוצאת גופת המנוח עאסלה מהקבר, כאשר המבקשת יודעת את עמדת המשפחה שהובעה כבר במהלך דיוני ועדת אור?

10. הוצאת גופת המנוח אסיל עאסלה מהקבר, יותר מארבע שנים לאחר הריגתו, תגרום לכאב וסבל ממשיים ומהותיים לבני משפחות. יש בה פגיעה ודאית בכבוד המת, ובכבוד ורגשות בני משפחתו: אמו, אביו, אחיותיו ואחיו. פגיעה זו קשה מנשוא היא, ורק מי שהתנסה באובדן הקשה מכל יכול להעלות על דעתו את העובר על בני המשפחה כל אימת שנושא הוצאת גופת בנם מהקבר מועלה.

11. הפגיעה בכבוד המת ובכבוד ורגשות בני משפחת המנוח אסיל לאור אפשרות הוצאת גופתו מהקבר הינה בבחינת פגיעה בזכויות חוקתיות המוגנות על יד הזכות לכבוד שבחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו. יתר על כן, פסיקות בג"ץ הגנה בעקביות על הזכות לכבוד המת ולכבוד ורגשות משפחתו, בייחוד בהקשר של בקשות להוצאת גופת המנוח. על אחת כמה וכמה כאשר הבקשה נעשית זמן רב כל כך לאחר ההרג, ומלווה במחדלים חריפים ונמשכים מצד הרשות החוקרת.

---

² עמ' 3 לפרוטוקול הדיון בפני בית המשפט הנכבד מיום 28.2.2005.
³ ראו יובל יועז ויאיר אטינגר "מח"ש: החקירות עקב דו"ח אור קרובות לסיום" הארץ 3.10.2004.

ראו :

בג"ץ 754/03 בני משפחת שרחה יוסף ז"ל נ' כבוד השופט דוד מינץ פ"ד נו (5) 817, 825 והאסמכתאות המובאות שם.

12. ויודגש, למען הסר כל ספק, כי משפחת המנוח שומרת לעצמה את כל זכויותיה לטעון לגופו של עניין, במידה ויוחלט על ניהול הליך לפי בקשת המבקשת, לרבות טענת טענות מקדמיות והגשת חוות דעת מקצועיות, לרבות בסוגיות שהועלו במסגרת הודעה זו.

13. עמדת משפחת המנוח היא, אפוא, ולאחר שהוסבר לה היטב על ידי הח"מ את השאלה שהעלה בית המשפט הנכבד בדיון ביום 28.2.2005, ועל יסוד כל האמור לעיל, לא להסכים להוצאת גופת המנוח אסיל עאסלה מהקבר, יותר מארבע שנים לאחר הריגתו.

14. לפיכך מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את בקשת המבקשת להוציא את גופת המנוח אסיל מהקבר.

מרואן דלאל, עו"ד
ב"כ משפחת המנוח

חסן ג'בארין, עו"ד
ב"כ משפחת המנוח

היום, 4 במאי 2005